

OLIMPIADA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

edycja XIX
eliminacje szkolne

Organizatorzy Olimpiady:

Fundacja Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Partnerzy Główni:

Narodowy Bank Polski
Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

Projekt wspiera:

Ministerstwo Edukacji i Nauki

Partnerzy Organizacyjni:

Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości

Klub Patronów Olimpiady:

Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
Krajowa Izba Gospodarcza

Patroni Medialni:

Głos Nauczycielski
Perspektywy.pl

Szanowni Zawodnicy XIX edycji Olimpiady Przedsiębiorczości,

dziękujemy, że zdecydowaliście się na start w Olimpiadzie. Mamy nadzieję, że udział w zawodach pozwoli Wam poszerzyć wiedzę z zakresu przedsiębiorczości, biznesu i zarządzania oraz że przyniesie Wam i Waszym opiekunom merytorycznym dużo satysfakcji.

Życzymy powodzenia!

Organizatorzy Olimpiady

Instrukcja rozwiązywania testu

Eliminacje szkolne Olimpiady Przedsiębiorczości odbywają się 14 grudnia 2023 r., rozpoczęcie o godz. 9.00. Na rozwiązanie testu przeznaczona jest 60 minut. Odliczanie czasu rozpoczyna się od momentu zakończenia czytania instrukcji.

Zawody odbywają się w warunkach kontrolowanej samodzielności. Komisja Szkolna może zdyskwalifikować zawodnika na skutek stwierdzenia niesamodzielności odpowiedzi lub niespełnienia warunków formalnych określonych w Regulaminie Olimpiady Przedsiębiorczości i niniejszej instrukcji. Zabronione jest w szczególności:

- posiadanie i używanie jakichkolwiek pomocy (kalkulatora, urządzeń z wbudowaną pamięcią, urządzeń z dostępem do internetu, tablic matematycznych, włączonego telefonu, słowników, podręczników i innych);
- odpisywanie czy porozumiewanie się pomiędzy zawodnikami;
- zmienianie miejsca podczas pisania testu lub zamienianie testu czy arkusza odpowiedzi z innymi osobami;
- rozwiązywanie testu ołówkiem.

Test składa się z 50 pytań, w tym 25 łatwiejszych i 25 trudniejszych. Należy wybrać jedną najlepszą odpowiedź lub pole „nie udzielam odpowiedzi” i zaznaczyć niebieskim lub czarnym długopisem lub piórem na dołączonym do testu arkuszu odpowiedzi. **Odpowiedzi nieprzeniesione do arkusza odpowiedzi nie będą oceniane.** Maksymalnie można uzyskać 75 punktów.

Za udzielenie prawidłowej odpowiedzi na pytanie łatwiejsze zawodnik otrzymuje **+1 punkt**, za wskazanie nieprawidłowej odpowiedzi zawodnik otrzymuje **-0,5 punktu**. Za zaznaczenie pola „nie udzielam odpowiedzi” zawodnik uzyskuje **0 punktów**.

Za udzielenie prawidłowej odpowiedzi na pytanie trudniejsze zawodnik otrzymuje **+2 punkty**, za wskazanie nieprawidłowej odpowiedzi zawodnik otrzymuje **-1 punkt**. Za zaznaczenie pola „nie udzielam odpowiedzi” zawodnik uzyskuje **0 punktów**.

Instrukcja wypełniania arkusza odpowiedzi została umieszczona na arkuszu odpowiedzi. Prosimy o uważne jej przeczytanie i wypełnianie arkusza zgodnie z opisanymi w niej zasadami.

Powodzenia!

TEST

1. (1 pkt) Wynagrodzenie akordowe to:
 - a) wynagrodzenie wypłacane z góry raz na trzy lub cztery miesiące
 - b) wynagrodzenie uzyskiwane z tytułu posiadanych obligacji
 - c) wynagrodzenie uzależnione od jakości wykonanej pracy
 - d) wynagrodzenie uzależnione od ilości wykonanej pracy**

2. (1 pkt) Stopa bezrobocia w Polsce w porównaniu do stopy bezrobocia w całej Unii Europejskiej na przełomie II i III kwartału w 2023 roku była:
 - a) niższa o ok. 4%
 - b) wyższa o ok. 4%
 - c) wyższa o ok. 8%
 - d) na zbliżonym poziomie

W związku z brakiem doprecyzowania w wariantach odpowiedzi (podane zostały procenty a powinny punkty procentowe) wskazania dla tego pytania nie są sprawdzane i automatycznie każdy zawodnik otrzymuje 1 punkt.

3. (1 pkt) A. Maslow w swojej koncepcji wyróżnił pięć poziomów potrzeb:
 - 1) potrzeba uznania
 - 2) potrzeba przynależności do grupy
 - 3) potrzeba samorealizacji
 - 4) potrzeby fizjologiczne
 - 5) potrzeba bezpieczeństwaUstaw właściwą kolejność hierarchii potrzeb Maslowa:
 - a) 5, 4, 2, 1, 3
 - b) 4, 5, 2, 1, 3**
 - c) 5, 4, 1, 2, 3
 - d) 5, 4, 3, 2, 1

4. (1 pkt) Która z rekomendacji nie jest prawidłowym wnioskiem z analizy macierzy BCG?
 - a) pieniądze zarobione na „dojnych krowach” inwestuj w „gwiazdy”
 - b) pozabądź się „znaków zapytania” ze słabymi perspektywami wzrostu
 - c) sprzedaj „gwiazdy” i uzyskane pieniądze inwestuj w „psy”**
 - d) staraj się jak najdłużej zachować „dojne krowy”

5. (1 pkt) W 2022 r. największy udział w wartym ponad 11 mld zł rynku reklamy w Polsce przypadł:
 - a) internetowi**
 - b) telewizji
 - c) magazynom i gazetom
 - d) outdoorowi

6. (1 pkt) *Hidden champions* to:
 - a) przedsiębiorstwa średnie lub małe osiągające znaczący udział w rynku światowym w wąskiej specjalizacji**
 - b) najbardziej innowacyjne korporacje o zasięgu międzynarodowym
 - c) największe firmy świata
 - d) firmy, które nie dostarczają towarów pod własną marką, ale są podwykonawcami największych marek sektora

7. (1 pkt) W skład komisji trójstronnej nie wchodzi przedstawiciele:
- a) rządu
 - b) parlamentu**
 - c) związków zawodowych
 - d) pracodawców prywatnych
8. (1 pkt) Strategia błękitnego oceanu (*blue ocean strategy*) polega na:
- a) rywalizacji czołowej z przedsiębiorstwami konkurencyjnymi działającymi w tym samym segmencie rynkowym
 - b) kooperacji przedsiębiorstw działających w tej samej branży
 - c) kooperacji przedsiębiorstw działających w różnych branżach
 - d) kreowaniu przez przedsiębiorstwa wolnej, niezagospodarowanej jeszcze przestrzeni rynkowej**
9. (1 pkt) Producent samochodów realizujący strategię integracji pionowej wstecz:
- a) zacznie na swoje potrzeby prowadzić działalność dostawcy części samochodowych**
 - b) rozszerzy gamę oferowanych modeli samochodów
 - c) skupi się na rozwijaniu sieci sprzedaży i usług serwisowych
 - d) uruchomi bank wspomagający finansowanie zakupu samochodów przez klientów
10. (1 pkt) Tanie linie lotnicze (takie jak np. Ryanair i Wizzair) stosują strategię:
- a) dyferencjacji
 - b) penetracji
 - c) przywództwa kosztowego**
 - d) zintegrowaną
11. (1 pkt) Spadek sprzedaży, zmniejszenie zysków lub pojawienie się straty to oznaki kryzysu:
- a) płynności
 - b) przywództwa
 - c) strategicznego
 - d) wyników**
12. (1 pkt) Złota reguła bilansowa oznacza, że majątek trwały jest:
- a) w całości finansowany ze zobowiązań bieżących
 - b) finansowany z kapitałów własnych firmy**
 - c) finansowany z kapitałów stałych
 - d) finansowany z kapitałów obcych
13. (1 pkt) Logo przedsiębiorstwa to w kulturze organizacyjnej przykład:
- a) artefaktów językowych
 - b) norm i wartości
 - c) tabu organizacyjnego
 - d) artefaktów fizycznych**
14. (1 pkt) Z ilu cyfr składa się numer NIP?
- a) 9
 - b) 10**
 - c) 11
 - d) 12

15. (1 pkt) Od kiedy złoty stał się jedyną prawną walutą w Polsce?
- od 1921 r.
 - od 1924 r.**
 - od 1945 r.
 - od 1949 r.
16. (1 pkt) Rynki finansowe ze względu na przedmiot transakcji można podzielić na:
- kapitałowy i pieniężny
 - detaliczny i hurtowy
 - krajowy i międzynarodowy
 - walutowy i kredytowy**
17. (1 pkt) Do podstawowych cech pieniądza zalicza się:
- jednolitość**
 - oszczędność
 - konkurencyjność
 - metryczność
18. (1 pkt) Które kraje nie wprowadziły jeszcze waluty euro:
- Szwecja i Bułgaria**
 - Szwecja i Finlandia
 - Szwecja i Chorwacja
 - Węgry i Chorwacja
19. (1 pkt) Zaletą pracy zdalnej z perspektywy pracownika jest:
- wydłużenie czasu pracy
 - wykorzystywanie osobistego sprzętu
 - przeniesienie stresu związanego z pracą do domu
 - dostosowanie warunków pracy do własnych potrzeb**
20. (1 pkt) Jeżeli wartość indeksu giełdowego pierwszego dnia spadła o 3%, a drugiego wzrosła o 3%, to po dwóch dniach wartość indeksu:
- jest taka sama jak na początku
 - jest nieznacznie mniejsza niż na początku**
 - jest nieznacznie większa niż na początku
 - jest najniższa w ciągu dwóch dni
21. (1 pkt) Na którym etapie cyklu życia produktu rekomendowane jest skoncentrowanie się na zwiększeniu efektywności produkcji i obniżaniu kosztów?
- wprowadzenia na rynek
 - rozwoju
 - dojrzałości**
 - spadku
22. (1 pkt) Do czterech kategorii czynników strategicznych w analizie SWOT zalicza się:
- mocne strony, słabe strony, wyzwania, możliwości
 - siły, słabości, odpowiedzialność, tożsamość
 - mocne strony, słabe strony, szanse, zagrożenia**
 - walory, wyzwania, odpowiedzi, trudności

23. (1 pkt) PEST to narzędzie planowania, które służy do analizy czynników otoczenia organizacji. Akronim PEST oznacza:
- a) **Political, Economic, Social, Technical**
 - b) Political, Economic, Societal, Trade
 - c) Politeness, Ecology, Society, Technology
 - d) Policy, Economic, Sociology, Transport
24. (1 pkt) Kategorie strategiczne, które macierz BCG identyfikuje na podstawie poziomu wzrostu rynku i udziału w rynku przedsiębiorstwa to:
- a) **gwiazdy, dojne krowy, znaki zapytania, psy**
 - b) gwiazdy, okręgi, znaki zapytania, psy
 - c) gwiazdy, dojne krowy, znaki zapytania, wykrzykniki
 - d) półksiężycy, dojne krowy, znaki zapytania, psy
25. (1 pkt) Benchmarking to:
- a) analiza porównawcza firm tylko wewnętrzna
 - b) **proces porównywania własnej firmy z konkurentami i innymi firmami**
 - c) wywiad konkurencyjny przeprowadzany bez zgody innych firm
 - d) analiza wewnętrzna bez porównywania z innymi organizacjami
26. (2 pkt) Prawo Greshama:
- a) **mówi, że gdy w obiegu są dwa rodzaje pieniądza, to gorszy wypiera lepszy**
 - b) zostało opracowane w Wielkiej Brytanii pod koniec XIX wieku w celu jeszcze większej liberalizacji gospodarki tego państwa
 - c) mówi, że przy ciągłym zwiększaniu nakładów czynników wytwórczych rośnie produkcja
 - d) mówi, że ciągle zwiększanie nakładów czynników wytwórczych doprowadza do zwiększenia popytu
27. (2 pkt) Jak nazywa się system kontroli przepływu towarów poprzez fale radiowe, odczyt i zapis danych z wykorzystaniem specjalnych układów elektronicznych przytwierdzonych do nadzorowanych przedmiotów?
- a) CRM
 - b) **RFID**
 - c) EKD
 - d) kod kreskowy
28. (2 pkt) Tworzenie fałszywych stron internetowych, łudząco podobnych do stron banków oraz zachęcanie poprzez e-mail klientów, aby na taką stronę weszli i się zalogowali w celu wykradzenia ich haseł i logi-
nów, to:
- a) hacking
 - b) **phishing**
 - c) sniffing
 - d) e-mail bombing
29. (2 pkt) W przypadku upadłości banku zrzeszonego w Bankowym Funduszu Gwarancyjnym na dzień 1 grudnia 2023 r. pojedynczy klient odzyska 100% wpłaconych depozytów, jeżeli ich wysokość nie przekracza:
- a) 50 tys. euro
 - b) 75 tys. euro
 - c) 80 tys. euro
 - d) **100 tys. euro**

30. (2 pkt) Agenda 2030 to strategia rozwoju świata do 2030 roku, zawiera ona 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju (*Sustainable Development Goals*) i została jednocześnie przyjęta przez 193 państwa członkowskie ONZ. W którym roku została podpisana?
- a) **2015**
 - b) 2018
 - c) 2020
 - d) 2022
31. (2 pkt) Jakie lata obejmuje obecna perspektywa finansowa Unii Europejskiej:
- a) 2018–2024
 - b) 2022–2026
 - c) 2020–2025
 - d) **2021–2027**
32. (2 pkt) Czynność prawna polegająca na poręczeniu za cudzy dług wekslowy to:
- a) **awal**
 - b) dyskonto
 - c) indos
 - d) regres
33. (2 pkt) „Stopa w drzwiach” – taktyka wywierania wpływu, która polega na zwracaniu się do kogoś stopniowo z coraz większymi prośbami (na początku prosimy o spełnienie niewielkiej prośby, a gdy zostanie ona spełniona, prosimy o zrobienie kolejnej rzeczy związanej z pierwszą prośbą) bazuje na zasadzie:
- a) niedostępności
 - b) społecznego dowodu słuszności
 - c) sympatii
 - d) **zaangażowania i konsekwencji**
34. (2 pkt) Koszty całkowite przedsiębiorstwa Alfa można przedstawić za pomocą wzoru $TC = 30Q + 6000$, gdzie Q oznacza wolumen produkcji. Przeciętny koszt zmienny w tym przedsiębiorstwie wynosi:
- a) **30**
 - b) 30Q
 - c) 6000
 - d) $30 + 6000/Q$
35. (2 pkt) Proces angażowania pracowników w podejmowanie decyzji dotyczących organizacji i umożliwienie im brania odpowiedzialności za swoje działania, co przekłada się na świadomość kosztów, poczucie przynależności, wzrost wydajności oraz poprawę relacji w zespole, to:
- a) coaching
 - b) **empowerment**
 - c) proces selekcji
 - d) proces adaptacji pracownika
36. (2 pkt) Przejęcie za opłatą sprawdzonego i opracowanego przez inny podmiot pomysłu biznesowego, a następnie wdrożenie go we własnym zakresie przy wsparciu inicjatora tego pomysłu, to:
- a) wykup menedżerski
 - b) fuzja
 - c) **franczyza**
 - d) inwestycja typu green field

37. (2 pkt) Dewizami nie są:
- waluty obce**
 - czeki podróżne opiewające na waluty obce
 - weksle płatne w walutach obcych
 - papiery wartościowe pełniące funkcję środka płatniczego wystawione w walutach obcych
38. (2 pkt) Rozpiętość kierowania określa:
- liczbę szczebli zarządzania
 - podział zadań między poszczególne stanowiska
 - liczbę pracowników podległych kierownikowi**
 - stopień sformalizowania przedsiębiorstwa
39. (2 pkt) W terminologii giełdowej określenie „trzy wiedźmy” oznacza:
- trzeci piątek ostatniego miesiąca kwartału, czyli dzień, w którym na większości rynków wygasają kontrakty terminowe i opcje na akcje oraz indeksy**
 - jednoczesny spadek trzech najważniejszych indeksów giełdowych
 - formację w analizie technicznej utworzoną przez trzykrotny cykl krótkich wzrostów i spadków
 - trzy instytucje, które mogą pokrzyżować plany spółki w drodze na rynek publiczny: GPW, KNF i KDPW
40. (2 pkt) Do czynników determinujących sposób wdrożenia programów wspierających dobrostan pracowników zalicza się między innymi:
- strategię biznesową**
 - promowanie aktywności fizycznej
 - szkolenia cyfrowe
 - ograniczenie nadgodzin
41. (2 pkt) Celem działalności Bankowego Funduszu Gwarancyjnego jest:
- ochrona środków gwarantowanych (głównie depozytów podmiotów, które zasadniczo nie mają samodzielnej możliwości oceny ryzyka finansowego)**
 - udzielanie pomocy finansowej klientom banku
 - utrzymanie stabilnego poziomu cen
 - finansowanie środków trwałych niezbędnych do prowadzenia działalności bankowej
42. (2 pkt) Stopa oszczędzania gospodarstw domowych oznacza:
- relację rozporządzalnych dochodów do przychodów
 - relację rozporządzalnych dochodów do wydatków
 - relację rozporządzalnych dochodów do oszczędności**
 - relację rozporządzalnych dochodów do płynności
43. (2 pkt) Skrót RRSO oznacza:
- racjonalną roczną stopę oprocentowania
 - racjonalną roczną stopę oszczędności
 - rzeczywistą roczną stopę oprocentowania**
 - rzeczywistą roczną stopę oszczędności
44. (2 pkt) Analiza łańcucha wartości to:
- badanie sekwencji historycznych wydarzeń w przedsiębiorstwie
 - metoda badania ruchu produktów na rynku

- c) **analiza procesów wewnętrznych przedsiębiorstwa i identyfikacja działań tworzących wartość**
d) analiza zmian cen surowców na rynku światowym
45. (2 pkt) Jaka jest główna funkcja mapy grup strategicznych w analizie strategicznej?
a) określenie potencjału zysku w sektorze rynku
b) identyfikacja konkurencyjnych przedsiębiorstw w danym sektorze
c) prognozowanie zmian w otoczeniu przedsiębiorstwa
d) planowanie rozwoju produktów
46. (2 pkt) Główne cele analizy kluczowych czynników sukcesu (KCS) w przedsiębiorstwie to:
a) określenie wyników finansowych firmy
b) zidentyfikowanie słabych stron przedsiębiorstwa
c) ocenienie liczby klientów w danej branży
d) zwiększenie udziału w rynku
47. (2 pkt) Kroki badania ankietowego w metodzie delfickiej, uporządkowane w odpowiedniej kolejności, obejmują:
a) zdefiniowanie problemu, wybór grona ekspertów, przygotowanie i wysłanie ankiety, analizę odpowiedzi zwrotnych
b) zdefiniowanie problemu, analizę odpowiedzi zwrotnych, przygotowanie i wysłanie ankiety, wybór grona ekspertów
c) przedstawienie wyników, analizę odpowiedzi zwrotnych, wybór grona ekspertów, zdefiniowanie problemu
d) wybór grona ekspertów, zdefiniowanie problemu, przygotowanie i wysłanie ankiety, analizę odpowiedzi zwrotnych
48. (2 pkt) Stosowana w ekonomii zasada *ceteris paribus* oznacza:
a) co jest dobre dla jednostki, nie jest dobre dla ogółu
b) potrzeby ludzkie są nieograniczone
c) przy niezmiennych czynnikach produkcji
d) przy pozostałych czynnikach niezmiennych
49. (2 pkt) Postawa pracownika, który jest związany z firmą wyłącznie w celu zaspokojenia swoich własnych potrzeb i który swoje zadania wykonuje zgodnie ze standardami, ale nie identyfikuje się z celami przedsiębiorstwa, jest przykładem zaangażowania:
a) efektywnego
b) trwania
c) utrzymującego się
d) normatywnego
50. (2 pkt) Które z narzędzi do analizy strategii koncentruje się na opracowywaniu różnych wizji przyszłości, aby wspomóc firmę w planowaniu strategicznym?
a) analiza SWOT
b) analiza pięciu sił Portera
c) metoda delficka
d) metoda scenariuszowa

Pamiętaj o przeniesieniu odpowiedzi do Arkusza Odpowiedzi!

